

Đàn - bà

DEPT LEGAL
INDOCHINE
Nº 17633

MỖI SỐ 0\$10

Tuần từ và ngân-phieu
xin gửi về:

La Directrice du
TUẦN-BÁO ĐÀN-BÀ
70, VIÉLÉ - HANOI

BA THÁNG. . . 1\$30

SÁU THÁNG. . . 2\$50

MỘT NĂM. . . 5\$00

CHÍNH-PHỦ GẤP ĐÓI

TUẦN-BÁO XUẤT-PẢN NGÀY THỨ SÁU - NĂM THỨ 3 - SỐ 98 - 4 AVRIL 1941

Trên tờ báo **Đàn Bà** này, chúng tôi đã nhiều lần công kích những loại sách khiêu dâm có hại cho những khối óc non mót của thanh niên nam nữ, nhất là cho các học sinh các trường công tư ở khắp nước, thì ngày nay, chúng tôi rất vui lòng báo tin để các bạn đọc hay rằng: những bài ấy đã đến tai hai nhân vật trọng yếu trong chánh giới xứ này: quan thống xứ Bắc-Kỳ Emilien Grandjean và quan học chánh tổng trưởng Đông-Pháp: Charton.

Hai ngài là cựu giáo sư nên vấn đề chính-trị và vấn đề giáo-dục được hai ngài coi trọng cả. Theo chỗ chúng tôi biết, quan thống sứ đã gửi một tờ

NHÂN CUỘC TỊCH THU NHỮNG SÁCH KHIÊU DÂM

thông tư đi khắp mọi nơi nói về việc trừ bỏ loại sách nói trên. Tờ thông tư đó đã được thi hành một cách triệt-để. Trong mấy bữa nay, các nhân viên phòng chính trị sở mật thám đã đến các hàng sách và các nhà xuất bản tịch thu hàng vạn cuốn sách có hại cho phong hóa.

Đồng thời các ông văn sĩ « tài hoa » cũng lên đi thu sách của họ về cất kín một chỗ. Trông cảnh những ông văn sĩ chạy ấy ở hàng Nón, hàng Gai, hàng Bông, hàng Đồng,

Sinh-Từ, phố Hně v. v. mà thương! Mất trước, mất sau, các ông sợ nhân viên sở Mật thám bắt gập, nên các ông đi như gió! Coi bộ mặt hốt hoảng của các ông, người ta tưởng như các ông sắp gập một đại nạn! Mà một đại nạn thật. Từ đây thôi hẳn hết cách dễ tiền trẻ. Những bộ quần áo Tropical hàng 5, 6 chục, những điều thuốc Lucky và Camel cũng sẽ từ giã các ông. Các ông sẽ không còn ca tụng những « đêm trắng » nằm ở trong tiệm hút háy nằm cạnh

gái điếm nữa! Các ông gặp một đại nạn, nhưng quốc-dân cũng thoát một đại nạn. Từ đây sẽ không còn những cô gái 13, 14 bỏ nhà đi tìm chân lý, không còn những cậu học sinh 12, 13 tuổi viết thư tình hoặc đi tìm thú mây gió trong bữa cơm đen!

Và muốn được thế mãi, chúng tôi tưởng ngoài sự tịch thu những loại sách khiêu dâm, tòa án nên truy tố cả những tác giả đó nữa.

Có thể bọn đi « dễ trẻ », bọn xuất bản vô lương tâm mới sợ.

Tiền đây chúng tôi xin nhắc luôn các bậc phụ huynh học-sinh biết rằng, tuy nhà chức-trách đã cấm bán loại sách đó nhưng bọn văn-sĩ tài hoa cũng còn giấu được ít nhiều. Họ sẽ đi bán lén, phải coi chừng.

Dưới đây chúng tôi đăng nhan-đề các sách bị tịch thu để các bạn xem lại tủ sách của con, em, nếu có, hãy đem đốt ngay kéo về sau vừa có hại vừa lời thôi:

Lẳng lơ, Đan khổ vì yêu,
Anh chỉ yêu em, Em chỉ yêu anh,
Làm dĩ, Nhà thổ lậu,
Chăn gối, Đĩ quý phái,
Tôi với gái ngoại tình,
Trong những garçonne,
Một kiếp người,
Đường giốc ái tình,
Lỡ làng, Nước đục bụi trong,
Đào mỏ, Nữ học sinh,
Lấy dĩ làm vợ,
Tình trăng gió
Ăn chơi, Khỏi thuốc muối
đen, chàng văn sĩ,
Ma cô,
Thả cỏ, Người ngợm,
Yêu nhau để khổ cho nhau,
Cầm quần không đáng,
Cô em yêu ai,
Lay anh em chừa,
Đòn ăng lê. T. B. Đ. B.

— Thừa mợ con đã kéo ra từ nãy.

Mợ tham cũng biết thế nhưng mợ giồng lên thế để gián tiếp dục chồng. Mợ lắm bằm:

« Mấy con phải gió lại mong mình nên nóng cả ruột » Trong khi ấy cậu tham cứ thông thả ăn đĩa sồi đậu đen, ăn có vẻ uể oải. Chiếc đồng hồ ở trên tường thông thả buông một tiếng. Mợ

PHÓNG SỰ của CÔ TRINH

Ngày giỗ bố

Mợ Tham chạy tung tăng từ bếp lên nhà, lại từ nhà xuống bếp, mắt luôn luôn nhìn vào cái đồng hồ treo ở buồng ăn. Sau hình như không nhìn được nữa, mợ quát thẳng xe.

— Mày không kéo xe ra mau lên để cậu đi kéo cỗ giờ!

Xem tiếp trang 6

HỎI. — Chót yêu thương chồng người bạn gái thân thiết của mình, (vợ chồng bạn đã có 5 con) và thất-thân với người ta.

Rất hối hận, muốn đòi lại thư từ thì chàng không trả lời nếu tuyệt tình thì chàng chết mất, chàng hẹn tôi chờ chàng ba năm nữa, hai người sẽ đem nhau đi lập gia đình nơi khác: nhưng tôi tự biết tội của tôi không muốn để cho bạn gái tôi sẽ nguyên rủa tôi, tôi làm nên tội. tôi xin chịu hình phạt sỉ vả dù tôi có cam phận lẽ mọn nữa bạn gái tôi cũng chẳng nghe nào! Tôi nên xử trí ra sao?

Mình (Hanoi)

Cách xử trí đã rõ rệt trong sự hối hận của cô. Cô đã làm nên tội, vậy cô nên chịu lấy hình phạt và nên mau mau chuộc tội lại được chút nào hay chút nấy, là lập tức tuyệt cả tình tội lỗi ấy đi. Cô đừng lo « chàng » sẽ chết và cô cũng đừng tin sau ba năm « chàng » sẽ đi xa với cô. Tất cả những lời dọa nạt hứa hẹn ấy đều giả dối cả đó, đều do tự lòng tham của chàng muốn có hai người đàn bà trong cuộc đời chàng!

Nếu không, tại sao lại phải chờ ba năm? Sao không ngay bây giờ đem nhau đi? Hay là chàng còn muốn chờ cho vợ chính thất của chàng

để thêm hai ba con nữa đã rồi chàng mới dành lòng đi với cô? Cô em ơi! Hãy bỏ tất cả những ảo tưởng tốt đẹp của mối tình tội lỗi ấy, hãy bỏ cả lòng tự ái đi mà nhận thấy lòng tham và tội ích kỷ của chàng để mà tuyệt đi đừng tiếc nữa. Cái con người đã có can đảm bỏ cả một lũ con, một người vợ đã có với mình một cái quá khứ lâu dài, con người ấy không phải con người chung tình đâu. Cô đừng lầm!

HỎI — Yêu một người nhưng cha mẹ không ưng cũng vì nhà người ta không danh giá giàu có bằng nhà mình. Người ấy lấy vợ khác nhưng vẫn yêu mình. Chót hiến thân, hiện có mang. Có nên nói thật với anh chị ruột mình không? muốn tự tử.

CÔ D. FAIFOO

TRẢ LỜI — Tôi không biết lấy tiếng gì để trách cô cả! Biết người ta có vợ lại còn cứ yêu để bây giờ có mang rồi nghĩ đến chuyện tự tử, quái gở ôi là quái gở.

Nên thú thật với nhà ngay để nhà định liệu cách giữ gìn danh giá bằng sự đi ở một nơi xa đợi ngày sinh nở. Hãy can đảm mà chịu đựng lấy số phận vì tự mình gây nên. Đứa con sẽ là sự an ủi duy nhất.

CÔ P. K. S. TÂN ĐỊNH SAIGON — Có thể lấy nhau được lắm. Em chồng chị mình lấy mình có sao! Hãy đem cái tình yêu ấy nói thật với cha mẹ. Chớ bao giờ nên lén lút. Hạnh phúc chỉ đến với cô khi nào ái tình yêu của cô được dâng hoàng chính thức.

MỘT ĐỘC GIẢ VÔ DANH HANOI — Thế nghĩa là P. là một chàng Sĩ khanh. Chung

Xem tiếp trang 11

MUỐN CÓ

Nhà lầu, ô-tô

Nên mua

XỔ XỔ
ĐÔNG - DƯƠNG

1\$00 MỘT SỐ

các bà lịch-sự
đều mang ví tay

CANH-CHUNG

22 Boulevard Gialong
HANOI

VĂN TRUYỆN

BÀ TRIỆU

Báo « Trung Bắc chủ nhật » đã lên tiếng. Nhưng người lên tiếng đó không phải ông Lê-văn-Hòe mà là hai ông Tùng-Hiệp và Văn-Lang. Các ông khôn ngoan không để ông Hòe biện-bạch (vì còn biện-bạch gì nữa!), hòa nhau nhào nhào vào cái lấp lách, si-sóa! Lẽ ra tôi không cần phải trả lời, vì độc-giả xem bài của hai ông tất cũng nhận thấy như thế, nhất là nếu trước kia đã có đọc bài của tôi nói về bà Triệu ở Đan Bà số 48 và, gần đây, bài của ông (Hòe T. B. C. N. số 49). Nhưng vì ông Văn Lang lại dùng một giọng nói úp mở như cố ý để độc giả ngờ rằng tôi có tư thù với ông Hòe hoặc báo Đan Bà ganh ghét có ý muốn cạnh tranh với tờ báo của ông, nên bắt buộc tôi phải nói lại.

Trước hết, tôi cần phải thanh minh rằng tôi không hề quen biết ông Hòe (thì các ông cứ hỏi ông Hòe xem). Nói rõ việc làm không chính đáng của một người nào hà tất cứ phải có thù riêng với người ấy! Ông Văn-Lang quả là hàm hồ và ngây thơ!

Còn như báo Đan Bà thì tôi chỉ đã rõ rệt, xưa nay vẫn đi theo một con đường riêng, lẽ tất nhiên không cần phải cạnh tranh với ai hết!

Về bài của ông Tùng-Hiệp, tôi không cần phải nói đến.

(KIỂM DUYỆT BỎ)

Ông Tùng-Hiệp, trái lại, cố gắng lắm cũng chỉ đi được đến chỗ khôi hài vô duyên và thô tục của một anh hề trong gánh hát chèo rong! Viết văn trào phúng không phải dễ, không phải

bất cứ ai cũng làm được. Nhất là với ông Tùng-Hiệp, tôi nhận thấy ông đã không có tài lại không có khiếu về đăng ấy. Vậy tốt hơn là ông nên thôi đi!

Còn trong bài của ông Văn Lang thì tôi thấy rằng bao nhiêu mảnh khoe nhà nghề được phô bày ra hết. Nhưng lại phô bày bằng những lời lung tung, hàm hồ. Ông nói một cách thực thực hư hư, không kiêng dè cả sự bịa đặt vu vơ, mong lấy giả làm thực để đánh lừa độc giả! Bấy nhiêu thứ đủ tỏ rằng bài của ông chỉ là một bài cãi quanh và ông cầm bút còn vụng về lắm! Trước hết, ông trách tôi sao « lại cố vu » tờ báo của ông vào « bài đó ». Ông thật khó tính quá! Tôi sợ dĩ chưa rõ tên và số báo có đăng bài của ông Hòe là chỉ có một mục đích để độc giả Đan Bà ai muốn coi lại cho được so sánh rõ ràng, khỏi mất thì giờ dò hỏi, tìm kiếm. Và sự thực là sự thực, rõ ràng ra đấy, tôi không cần phải úp mở, hàm hồ. Tôi không ưa dùng những chữ « tờ báo kia tờ báo nọ ». Người ta chỉ chê sự hàm hồ quái quéo; có ai lại chỉ trích sự rõ ràng thẳng thắn bao giờ! Thì ra ông Văn Lang không dám nhìn thẳng vào sự thực, vì nó dễ làm ông mịch lòng. Ông chỉ ưa bịa đặt, úp mở để đánh lừa độc-giả. Thực là một hành vi không chính đáng và nhỏ nhen.

Ông khoe khoang nào là báo của ông tôn chỉ hay ho lắm, nào là rất nhiều bạn hữu xa gần gửi bài đăng...

(Xem tiếp trang 6)

Con ai?

CHUYỆN DÀI

(Tiếp theo)

Hai anh loong toong đương nói truyện bỗng ngừng hẳn vì có bóng một người đi vào. Đó là một cụ tóc đã hoa râm nhưng coi người còn mạnh mẽ lắm. Thấy 2 người ngồi đó, cụ lễ phép hỏi:

— Thưa hai cậu, tôi hỏi ông chủ bút, ông có ở đây không?

— Có, cụ bởi gì?

— Tôi hỏi có chút việc riêng, cậu vào bẩm giúp.

— Cụ cho tôi thăm « cạc ».

— Nghĩa là gì?

Anh loong toong vênh mặt, trống hai tay vào cạnh sườn:

— « Thưa cụ thăm « cạc » nghĩa là thăm « cạc » chứ không có nghĩa là gì cả?

— Có phải cái giấy thân không? (thẻ thuế thân)

— Khờ lắm, thăm « cạc » là một mảnh giấy in tên mình.

— À ra thế. Nhưng tôi không có « cạc ». Cậu cứ nói với ông chủ bút rằng tên tôi là Lầu ở Phan thiết muốn vào thăm ông.

Anh loong toong vừa vào thì Huỳnh chạy ngay ra, mừng rỡ rít: « Kia cụ! Cụ tới Saigon bởi nào? Chả cho biết trước để tôi ra đón. »

Ông già Lầu chưa kịp đáp đã bị Huỳnh kéo vào trong buồng giấy, và bị Huỳnh hỏi huyền-thuyền:

— « Cụ vô đây có việc gì thế? nước mắm bởi này có giá rồi đấy. » Huỳnh còn hỏi nhiều nữa. Huỳnh thấy ở ông già này một an ủi, một cái cầu tối quăng dút giữa Huỳnh và Ngọc trong mấy tuần nay. Huỳnh nhiều lòng tự ái lắm. Có lúc Huỳnh muốn gặp Ngọc, gọi xe đi đến trường học Ngọc ở, nhưng gần đến nơi Huỳnh lại bắt xe quay trở lại. « Đến với nó, nó lại lên mặt ngay!

của CÔ TRINH

Đến để coi xem nó mạnh khỏe thế nào kéo phụ lời với ông già Lầu, ai thêm yêu đến thứ nó. » Huỳnh cứ tự nhủ thế, có khi nói lầm bầm một mình rồi đâm bấu gắt với hết cả mọi người. Giá những lúc ấy có Ngọc đến thật thì Huỳnh sẽ sung sướng lắm. Huỳnh chỉ ao ước có một việc gì xảy ra bắt buộc Huỳnh phải gặp Ngọc, hoặc trái lại. Huỳnh có lúc ích kỷ đến nỗi mong ông già Lầu ốm thật nặng viết thư vào cho Huỳnh, nhờ Huỳnh đem Ngọc về Phan - thiết. Huỳnh sẽ sung sướng cầm lá thư đưa vào tận tay Ngọc để nhìn cái mặt buồn bĩnh của « con bé » cho bõ ghét.

Ngồi xuống ghế, đáp lại những câu hỏi của Huỳnh xong, ông già Lầu mới trịnh trọng xoa tay nói với Huỳnh bằng một giọng tha thiết:

— Lẽ ra tôi không giám tới buồng giấy ông, Nhưng ngồi đợi ông hết giờ làm việc thì thật sốt ruột quá. Đến thế này làm phiền ông, xin ông tha lỗi.

— Chết, có gì là phiền. Nếu tôi biết cụ ở nhà thì tôi về ngay. Quái! Cái thằng bồi nhà tôi nó không lại nói cho tôi biết.

— Có, cậu ấy định lại đây nói cho ông hay, nhưng tôi cản đi, vì tôi muốn nhân tiện tôi đến đây rồi ông đưa tôi đi nhân thế.

Huỳnh hơi ngạc nhiên:

— Cụ định đi đâu! Tôi ăm cô Ngọc ấy à! Đề chiều nay tôi với cụ sẽ vào đón cô ấy ra.. chớ bây giờ đương giờ học, nói truyện được bao lâu.

Nhìn thấy vẻ mặt buồn rầu của ông già Lầu, Huỳnh thấy mình bần khoản. Ông già tiếp:

— Thưa ông có thư của cháu đây.

Huỳnh cầm lấy bức thư ở tay ông già Lầu đọc thoáng qua:

— Chắc là cô ấy mệt soàng. Chớ nên ốm nặng thì trong trường người ta đã báo cho tôi biết. Cụ đừng lo.

— Thưa ông tôi sốt ruột lắm... chúng tôi có một mình cháu...

Hai mắt ông già rung rung. Huỳnh vui vẻ: « Vây, nếu cụ muốn đi ngay, tôi cũng đi với. »

Huỳnh bấm chuông, người loong toong vào:

— Anh bảo tài xế đánh xe ra để đi có việc.

— Dạ.

Quay lại phía ông Lầu.

— Nào ta cũng đi. Cụ đừng lo, chắc là mệt soàng, cô ấy lại làm nũng cụ chớ gì...

Chiếc xe tới cửa trường, Huỳnh chạy vào ngay. Vừa

DOCTEUR HY

18, Rue Richaud — Hanoi

(ĐẦU PHỐ HỘ-VŨ)

CHỮA CÁC BỆNH

Chuyên môn về bệnh
hoa liễu, bệnh đàn bà

gặp giờ ra chơi. Huỳnh nhìn vào trong sân thoáng thấy Ngọc đi đi, lại lại, nói chuyện với mấy người bạn. Huỳnh mừng : « Vô phúc, nếu nó mệt nặng thật thì không biết nói sao với ông già Lầu ! » Rồi Huỳnh ra hiệu vẫy tay gọi ông Lầu vào. Huỳnh chỉ cho ông Lầu coi Ngọc đang đi ở sân. Mặt ông già rạng rỡ lên.

— Cụ ngồi đây, để tôi vào xin phép cho em nó ra nói chuyện với cụ.

Một người vào gọi Ngọc rồi. Huỳnh thấy mình run run như sắp gặp một tình nhân thật. Huỳnh tức mình, soa hai tay vào nhau.

Ngọc lững thững đi ra, thấy Huỳnh, ngoắt ngay trở vào Huỳnh giận lắm, nhưng phải nén, cố gọi với ! « Em Ngọc, có cụ ở Phan-thiết vô ngồi đợi ở kia ! Ngọc ! »

Ngọc không nói gì, đi ra phía « Parloir ». Thấy cha, Ngọc lưỡng lự, chạy lại ôm chầm lấy cổ rồi oà lên khóc.

Ông già Lầu chưa kịp mừng con đánh lừa mình, thấy con khóc, cũng khóc.

Huỳnh điên cả ruột, sẵn lại trước mặt ông già Lầu :

— Cụ cứ ngồi đây nhé, tôi phải về tòa báo cho chút việc cần. Chỉ trong 5 phút tôi sẽ

ĐAU BỤNG MÁU

Đàn bà kinh nguyệt không đều, khi trời, khi xụt, hoặc hai ba tháng mới có một lần, khi gần tới ngày hành kinh đau bụng dữ dội, hoặc kinh kỳ càng ngày càng ít, đau bụng ngấm ngấm, làm cho bầu thần mệt mỏi, nhức đầu, trán nóng, chân tay bải hoải, hãy uống BẠCH PHỤNG ĐIỀU KINH để trục hết bụi, xấu ra lần lần hết đau bụng rồi sau uống tiếp SONG LIỆU ĐIỀU KINH để xua lại đường kinh cho đúng kỳ, uống luôn ít tháng như vậy, mỗi tháng độ ba bốn hộp thì kinh kỳ sau này rất tốt, sức lực mạnh mẽ, dễ thương.

NHÀ THUỐC

VÕ-VĂN-VÂN I hudaumot
Hanoi 86 Hàng Bông — Haiphong
62 bis Cầu Đất — Và khắp các
tỉnh đều có bán.

cho xe lại đón cụ. Ta sẽ gặp nhau ở nhà tôi.

Không kịp nghe câu trả lời, Huỳnh đã rào bước đi ra. Giá Huỳnh ngánh lại thì Huỳnh sẽ ngó thấy nét mặt vênh vênh và cái lườm chết người của Ngọc.

Chiều nay, đi đón con, ông già Lầu mới giám nhỏ nhẹ với con :

— Con làm ba lo quá ! Sao con lại thế. Thật từ lúc nhận được thư con đến khi gặp con, tao không rào nước mắt lúc nào.

— Thì con có viết thể ba mới vào. Ba có vào mới có người đưa con về Phan thiết chứ !

— Thế tại sao con định thôi học ?

— Con chán lắm rồi.

— Thì cũng phải cố mà thi lấy cái bằng « đit lôm » chứ !

— Con chẳng thi cử gì cả nữa.

— Ấy chết. Con không sợ hàng xóm láng giềng người ta cười ba à ? Người ta biết đầu rằng mình thôi học. Người ta lại bảo mình học giớt bị đuổi thì thật nhục nhã quá !

— Nhưng mà ở một mình ở Saigon con buồn lắm.

— Thế trước kia sao con ở một mình được. Con bây giờ đã lớn rồi phải biết nghĩ chớ.

— Con chán cả học rồi !

— Con bắt nhất lắm. Cách đây mấy tháng con viết thư về nói xin ba học tới cùng.

Con kể ra một tràng : tú tài, cử nhân, tiến sĩ ! Bây giờ chưa đỗ cái bằng thành chung đã thôi rồi !

Ngọc lẳng lặng không nói gì.

Ông già Lầu lại tiếp.

— Hay là con ở trong trường buồn. Để ba nói với ông chủ-bút cho con ra ở ngoài này.

— Không! con không thích ! Mà ngay tối nay con cũng không về nhà ông ta ! Ba cứ ăn cơm với ông ta, con chờ ba ở ngoài cửa.

(Còn nữa)

Nước sốt (sauce)

Nước sốt là một thứ gia vị hơi đặc của người phương tây dùng như nước chấm của ta. Mỗi một món ăn hợp một thứ sốt riêng. Ví dụ như ta, khi ăn thịt bò tái.

Sốt thường làm bằng dầu, mỡ, bơ, tiêu, muối, đinh hương, hành, tỏi, tim (thym), nước, nước dùng, nước thịt, rượu vang trắng hay đỏ, sữa v. v.

Người ta chia làm nhiều thứ sốt, có thứ màu trắng, màu vàng và màu nâu. Có thứ sốt nóng, hơi nóng và nguội. Có vị bác sỹ chia làm hai thứ, thứ sốt dịu và thứ sốt mạnh. Người ta thường gọi sốt lên trên món ăn hay để vào một thứ bát riêng, đem đến cho từng người khách ăn.

Mấy thứ sốt chính có thể làm ra các thứ khác là : sauce blanche de base ou béchamelle, sauce veloutée (trắng), sauce espagnole, sauce demi-glace (nâu), sauce tomate, sauce mayonnaise v. v.

Món ăn của ta có thừa những đặc điểm riêng. Nhưng ít lâu nay chị em có ý muốn tìm hương vị mới trong các món ăn ngoại quốc, hầu để khi có việc đãi khách hay chiêu những ông chồng khản ăn. Tưởng đó cũng là một sự thưởng, như khi ta cải cách y phục và nhà cửa.

Thứ kể như món cá hấp của ta, chị em thường cho gia vị bằng ớt, kiệu, mỡ khô thái chỉ v. v. Bây giờ thay những thứ ấy bằng sốt mayonnaise, vì thứ sốt ấy có đủ : bùi, béo, chua, cay, v. v. và một ý nhụy khác. Nếu không dùng sauce mayonnaise ta rồi bằng sauce maitre d'hôtel hay sauce tomate v. v. cùng một món ăn, nhờ nước sốt, ta có thay đổi nhiều màu-vị khác nhau, để đánh lừa miệng và mắt những người chồng khó tính. Cũng như nghề làm bánh kẹo, thứ nào cũng chỉ có đường bột, đậu lạc, v. v. thế mà người ta phải tốn công nghĩ ra nhiều kiểu bánh kẹo khác nhau.

Hôm nay hãy xin hiến chị em thứ sauce thường dùng là :

Sauce mayonnaise

Sốt này dùng để rưới lên các món luộc hay hấp về cá (cá quả, cá lăng), tôm rồng, cua bể, thịt gà, thịt lợn, trứng, rau sà lách v. v.

Thức dùng. — 2 lòng đỏ trứng gà còn tươi, một cốc dầu lạc thứ tốt, đã lọc kỹ không hôi, hay dầu olive càng tốt. Nửa quả chanh, nếu không có thì dùng một thìa súp dấm tây, một tỷ hột tiêu sọ (trắng) tán nhỏ và một dấm muối rang.

Cách làm. — Đập trứng lựa lấy nguyên lòng đỏ, bỏ vào cái bát sâu lòng, rỏ vài giọt nước quả chanh, thêm tiêu và muối. Lấy nĩa to (fourchette) nghiền tan lòng đỏ, rồi sau mới đánh soay tròn, một chiều như khi ta đánh trứng để làm bánh quả bàng. Đánh bằng một tay còn một tay lấy ngón tay cái bịt miệng chai dầu, rốc ngược, rỏ từng giọt dầu vào trứng. Tay rỏ tay đánh. Nếu mới làm lần đầu ngưng tay thì nhờ người khác rỏ hộ. Trước cần rỏ từng giọt sau dần dần rỏ từng giây dài. Trong khi đánh tay quánh quá, rỏ thêm nước chanh, trước sau không quá một thìa súp to. Khi nào đánh song, nếm, rồi cho vừa cay chua và mặn.

Sở dĩ phải đánh như thế để dầu tan và quết lấy không-khí thành từng hột bong rất nhỏ. Nhờ thế sốt nổi lên được. Mới tập đánh thường hay bị vữa sốt. Lúc ấy có thể cho thêm lòng trắng vào đánh lại. Lòng trắng dẻo, nên quết được nhiều không khí hơn. Hay lấy một cái lòng đỏ bỏ vào cái bát khác, mức từng thìa sốt nóng dội vào vừa dội vừa đánh thật khỏe cũng có thể chữa được.

(Xem tiếp trang 7)

MY-PHU'ONG

115, JULIEN BLANC, 115

HANOI

Hàng nem chả mới
mở, một nơi hò hẹn
của dân sành ăn

NHỎ ! .. Nhỏ ! ..

Không nghe thấy tiếng
đáp, Triệu lên tiếng gọi hơi to:

— Nhỏ ơi ! Mở cửa ! ..

Một giọng âm ừ từ trong
đưa ra, tiếp đến tiếng guốc đi
gượng-đạp... Cái then cồng
cách nhỏ nhỏ...

— Khế chứ ! Con khỉ ! ..

Triệu nâng cánh cồng lên
cho khỏi động, nhẹ nhàng
bước vào :

— Ông ngủ chưa ?

— Thưa cậu, ông đương
xem sách.

— Máy giờ ?

— Vừa 12 giờ xong ạ...

Sau khi dọn thẳng ở đóng
cồng cẩn thận, Triệu đón gót
giày, đi qua bếp, tiến về phía
cầu-thang xây trong góc sân.
Chàng còn nhận thấy ánh đèn
ở chỗ bàn thân-phụ chàng
làm việc tại nhà dưới.

Cụ Ký đã gần 50 tuổi rồi
mà hôm nào cũng vậy, ở sở về
sau bữa cơm tối, cụ thường
ngồi đọc báo, xem sách, hoặc
viết thư đến quá nửa đêm.

Các em Triệu đi ngủ sớm,
ngay từ lúc 8 giờ, sau khi đã
đầy đủ bài vở nhà trường.

Thân-mẫu Triệu qua đời từ
khi Triệu còn học lớp nhất
học Sơ-đẳng, để lại cho Cụ
Ký sự chần giắt 1 đàn 5 con
nhỏ : 4 trai, 1 gái. Thấm-thoát
đến nay đã 4 năm tròn. Cụ
không tục huyền, vì cụ cho
rằng một người kẻ mẫu chưa
chắc đã làm cho các con được
sung sướng và có khi lại còn
phá tan cả bầu êm-ấm của
gia-đình. Như thế, thà chịu
làm gà sống nuôi con, còn
hơn là đẻ một con gà mái lạ
hiện vào khiến chúng tủi
cực...

Làm phụ kế toán cho một
hàng buôn, với số lương
tháng hơn 50 đồng bạc, cụ
phải nhọc-nhằn dè-sẻn lắm
mới đủ cung phụng cho sự
chi dùng trong nhà : nào
tiền ăn uống, may mặc lại còn
tiền học hàng tháng của Triệu
nữa. Và bao thứ lặt-vặt, bất
ngờ khác ! May mà xưa kia
cụ bà quán xuyến một cách
đem đương, tần tiện, nên bây
giờ cụ ông cứ cơ-sở ấy nơi

NGƯỜI CHA

TRUYỆN NGẮN của NGỌC-HOÀN

theo. Kề ra, một người đàn
ông như cụ, với sự kiếm ra ít
ôi, mà chăm nom được đàn
con nhỏ, thật cũng hiếm lắm !
Cụ rất thương con và không
muốn để chúng thiếu thốn
1 thứ gì cần thiết. Nhiều khi,
cụ vui lòng tự chịu khiếm
khuyết để các con được vui
vẻ ! ..

chàng sẽ nâng đỡ các em, sẽ
giúp thêm vào « quỹ nội-trợ »
chút đỉnh ; và nếu có dư-dật
cụ sẽ mở một ngôi hàng nhỏ
để con gái trông nom. Lúc ấy,
thì cụ còn phải lo lắng gì nữa ?
Và chỉ còn dăm sáu tháng
thôi ! Triệu sẽ đỗ, vì Triệu
chăm học lắm kia mà ! Dăm
sáu tháng nữa cụ sẽ được

Đứa thứ nhất là Triệu, hiện
học niên thứ tư tại 1 trường
Thành chung. Tháng nào, tiền
sách vở và học phí của chàng
cũng đã sén mất gần phần tư
số lương của cụ rồi. Còn ba
đứa út, dưới quyền trông
nom của người chị, người con
thứ 2, mới 13 tuổi — học ở
các lớp dưới, nên sự chi tiêu
về chúng không tốn là bao ! ..

Cụ vẫn định ninh rằng ít
nữa Triệu thi xong bằng
thành chung, cụ sẽ tìm cho
chàng 1 việc làm, hoặc cho
chàng thi lấy 1 chân trong
công sở. Như vậy, cụ sẽ nhàn
hạ đôi chút và cảnh gia-đình
mới có bề-phong kiệm được
Cụ đặt rất nhiều hi-vọng vào
Triệu, vì từ xưa, Triệu chịu
ảnh hưởng công giáo hóa dục
ngọt nên vẫn tỏ ra là người
con ngoan ngoãn, nết na ! ..
Một khi Triệu kiếm ra tiền,

hưởng sự an-nhàn
Song le...

Ngay từ khi Triệu bắt đầu
lên năm thứ tư, 1 ông giáo vì
mến tài học của chàng, đã
giới thiệu cho chàng được
chỗ dạy học tại một tư gia.
Lần đầu tiên trong đời chàng,
kiếm ra tiền, chàng sung
sướng quá. Triệu nghĩ thầm :

— Tuy mỗi tháng chỉ có hai
chục bạc, nhưng số ấy cũng
đủ trả cho ta tiền sách vở,
học phí và tiêu vật. Ta sẽ
không phải lấy tiền nhà. Thầy
ta sẽ không phải tần tảo,
giật gấu vá vai ! ..

Trong óc chàng bỗng nảy
ra một ý-ngĩ hiền thảo, cái
ý nghĩ của người con biết
thương cha già, cốt mang lại
cho cụ 1 phút vui sướng bất
ngờ :

— Ta không nói cho cụ
biết vội. Cuối tháng, khi cụ

phát tiền cho ta, ta sẽ từ chối
kính cần trả lại và bấy giờ
mới nói cho cụ biết tin hay.
Cụ hoan hỉ siết mấy ! ..

Mỗi buổi chiều, ở trường
ra, Triệu chỉ phải đi dạy học
trong nửa giờ. Thân-phụ
chàng thì hôm nào cũng đến
lúc đèn phố đã sáng lâu, mới
tới nhà. Cho nên cụ không
biết rằng Triệu về trễ. Triệu
nhất quyết dành cho cụ 1
phút ngạc nhiên sáng láng.

Nhưng mà, con sông lặng
chảy còn gặp nhiều chỗ khuất
khúc, huống chi dòng đời
phức tạp, cái dòng đời đã lôi
cuốn vào trong các đợt sóng
ác liệt của nó bao nhiêu khối
óc ít suy-ngĩ, thiếu kinh
nghiệm...

Khi hay tin Triệu có được
một chỗ dạy học hậu hĩnh,
nhiều bạn bảo chàng :

— Thằng này rồi phong-lưu
lắm đây ! Hôm nào phải
« khao » đi chứ !

— Khao gì ?

— Cho chúng tao đi nhây...

Thoạt đầu, Triệu không để
tâm đến lời rủ rê của chúng
bạn. Nhưng dần dần chàng
đã để quyền rũ bằng những
lời ngon ngọt, chàng, tâm hồn
ngây thơ, non nớt, ít từng
trải...

Óc thanh niên, nếu không
cứng cỏi, rất dễ bị lời kéo,
sa ngã : người ta thường bảo
thế, có lẽ cũng có 1 phần đúng

Trong vòng có một tháng
trời, Triệu đã hoàn toàn đắm
mình trong bùn trụy lạc. Phút
ngạc nhiên khoái trá mà
chàng định dâng hiến thân
phụ đã tan đi như luồng
khói nhẹ, tan theo sự sa ngã
của chàng. Không những
chàng chẳng giúp cho nhà
được đồng nào như chàng đã
tưởng mà lại còn phải nói dối
xin tăng tiền hàng tháng lên
để cung phụng thân-phụng
lãng. Chàng để cho sự phóng
lãng hiểm nguy chi-phối,
không đắn đo, không xét
đoán. Ôi, lần đầu tiên, một
thanh niên kiếm ra tiền ! ..

Đề đi chơi đêm, chàng
thường dối Cụ Ký là sắp đến

(Xem tiếp trang 9)

VĂN TRUYỀN BÀ TRIỀU

(Tiếp theo trang 2)

Ý ông muốn nói bài của ông Hòe chỉ là một bài « cay đắng »? Không, ông Văn-lang có bao giờ lại rõ ràng được thế! Ông khoe khoang một hồi rồi tuyên bố rằng ông đã tìm hết các lẽ mà chịu không hiểu vì lẽ gì tôi lại « thù giận » (?) tờ báo của ông! Và hỏi: « Tại sao ông Lân lại nhận ý-kiến ông Hòe là của ông? » Thực là lý-luận một người mê ngủ! Tại sao? Sao ông không hỏi ông Hòe « tại sao » lại viết bài theo ý của tôi như là rập khuôn vậy?

Vẫn một giọng lúng-túng hăm hồ, ông Văn Lang nổi khùng viết: « Ông Lân không thể nghĩ ra thế được, vì... ông nhỏ nhen lắm. Hai ý đó, phàm người nào có nho

học và có đọc sử đều đã biết cả rồi. Trẻ con ở các học đường học sử kỹ đều biết cả, vì đều học như thế vậy ». « Học như thế vậy » là học thế nào? Sao ông không nói rõ thêm một chút! Nếu thực ý-kiến ấy tầm thường, mọi người đều biết, thì sao ông lại cho đăng bài của ông Hòe và — trước khi đăng — Ông lại trưng lên như là một sáng kiến của Archimède? Thực là tiền hậu bất nhất. Đấy các bạn thử xem lý-luận của ông Văn Lang, người vẫn tự trưng lên là « chủ-trương » (!) T. B. C. N.

Ông Văn-Lang bảo bốn chữ « Phê-bình xử-học » chỉ là một cái đề « nho nhỏ », và: « Ông Hòe nhắc lại truyện vũ đài ba thước chỉ

là nhân ngày xuân nhớ đến bà Trưng thì nhớ đến bà Triệu, nhắc lại thế đề cho quốc dân nhớ lại một ý kiến mà các bậc đàn anh đã nói tương như vậy cũng là một ý tốt. » À, ra bây giờ các ông mới nghĩ đến sự khiêm tốn! Thực là một điều đáng mừng. Nhưng tiếc rằng trước kia ông có nghĩ thế đâu, ông Hòe có nghĩ thế đâu! Chẳng thế mà ông Hòe đã viết: «... Thế mà tới nay các nhà viết sử nước ta vẫn nhất luật gọi bà Triệu là Triệu-Âu thì thật là lỗ bịch và khờ khạo quá! »

Các ông bảo rằng « một hai bài báo — ví dụ có hay, có ích-lợi chẳng nữa — cũng chưa làm gì cả » (?) và vẫn tôi: « Vậy những người làm văn hay viết về một vấn-đề gì rồi mà người

sau cũng bán về vấn-đề ấy là người sau... ăn cắp? » Thì hẳn thế, nếu ý-kiến của người sau giống hệt ý-kiến của người trước như giọt nước! Cũng nói về một vấn đề gì mà « người bán thế này, người bán thế khác » — như lời các ông — thì còn nói gì nữa! Cũng như cùng kể những sự bí-mật về trận đại chiến Pháp-Đức ở Flandre hồi năm ngoái, bốn ông Jules Romain, Cudahy, Maurois và Bidou — mà chính các ông đã kê ra làm tỉ-dụ — có ai viết giống ai đâu!

Các ông tỏ ý ngạc-nhiên không hiểu sao tôi lại viết: « Tác giả bài ấy, ông Lê-văn-Hòe (lại ông Hòe!)... » Tôi viết thế không phải là thừa và vu-vơ đâu, vì hồi Juillet năm ngoái ông Hòe đã có lần tự dựng cao hứng lời thơ bà huyện Thanh-quan ra công-kích một cách quá ngây-ngô liêu-lĩnh, khiến ông Bạch-Điện ở báo Tin-Mới không chịu được phải viết bài bẻ lại, và chính tôi hồi ấy cũng đã nói tới!

Đến đây tôi tưởng nên dừng bút, vì nghĩ sự thực đã rõ rệt tôi không cần phải dài lời. Ông Văn-Lang bảo tôi cố ý « làm cho to truyện đề quảng cáo ». Ông nghĩ làm! Tôi làm việc là làm việc, không bao giờ có óc con buôn như ai. Nhưng tôi không cần cãi, vì rồi đây những hành vi của tôi sẽ trả lời thay tôi vậy. Còn như độc giả, chắc có bạn sẽ cho tôi là quá hiền lành đối với những lời hăm học, gắt gao, thiếu lịch sự của bạn đồng nghiệp. Nhưng, với tôi, phải viết thế này thực là trái với ý muốn. Mỗi mỗi tôi sẽ ân hận đã làm mất thì giờ của độc giả, và nếu câu chuyện này người ta còn muốn kéo dài ra, tôi sẽ chỉ trả lời bằng sự im lặng.

BÀNG-BÀ-LÂN

(Tiếp theo trang nhất)

tham làm bộ (giả đồ) hốt hoảng:

— Kia cậu! Bây giờ rười rồi, không đi thì trễ còn gì... hay hôm nay cậu nghỉ?

— Nghỉ đâu! Bữa nay... đi vắng nên đến chậm chút chả sao.

Rồi như sức nghĩ ra việc gì, cậu Tham ngừng đầu nhìn vào mặt vợ: « à mợ này bữa nay nhân tiện giỗ thầy, tôi muốn mời bác Bảo bác Bình, bác Hanh và bác Tuất... »

— Hôm nay mới tiên thường, mai hãy mời.

— Muốn mời ăn cơm tối tiện hơn. Buổi chưa ai cũng cần ngủ...

Trên mặt mợ tham thoáng có vẻ mừng. Mợ đã nghĩ: Trong túi chỉ còn 10\$ mà đánh chán những 2 hào (2 cắc) một chén thì đủ sao? Mượn tạm vào tiền ấy may

ĐÁNH BÀI GIỜ

ra biết đâu không gỡ được 50\$ thua bữa qua? Mợ đáp:

— À mời thì mời, nhưng ăn sang hay thường?

Cũng phải kha khá một chút. Người ta xưa nay vẫn mời mình, xuềnh xoàng quá coi sao tiện.

— Thế thì cậu đưa thêm tiền cho tôi.

Ông tham đứng phắt lên: « Năm chục tôi đưa hôm kia đâu? Hết rồi à? »

Mợ tham quắc mắt, gằn cổ:

Cậu tưởng 50\$ của cậu to lắm sao! Tiền nhà, tiền đèn, tiền công đầy tớ, tiền củi, tiền gạo, một trăm thứ tiền, 5 chục đủ vào đâu....

— Thôi không phải cãi nữa. Tôi chỉ sợ bà đi nường cả thì chết tôi.

Mợ Tham, rùi mắt đỏ hoe:

— Tôi nghĩ không ai lấy

chồng cực nhục như thân tôi, người ta thì tay hòm chìa khóa, cái gì cũng ở vợ. Đàng này cậu coi tôi như đầy tớ, cậu chi tiền... hư... hư túi quá.

— Thì tại mợ chứ! Năm đầu 2 vợ chồng lấy nhau, lương về tôi đưa mợ giữ cả nhưng mợ cũng quá quắt lắm kia! Mới mồng mười đã sạch sành sanh lại còn nợ! Mợ có biết tôi trả nợ chẵn, nợ tổ tôm cho mợ mấy lần không? ... Phải trách mình trước rồi mới trách người chớ.

Mợ tham nín thít.

Cậu tham rút ví lấy ra tờ giấy 2 chục đưa cho vợ:

— Đây cầm lấy làm giỗ. — Đề ở bàn ấy.

(Còn nữa)

Chiều hôm ấy mưa bay vườn Hạnh thăm,
Vàng bóng Nàng tha thướt dạo thăm hoa.
Ngoài trường đình bóng liễu buồn yên lặng
Buông tơ rầu, như luyến vô câu xa.

Lên yên ngựa, Chàng rắn cựa thồn thức,
Đề chiến bào mưa đập, gió tung bay,
Nhưng chiến bào còn đầm chan lệ ngọc,
Và nảo nùng, Nàng chẳng chịu rời tay.

— Em không thấy, em ơi, mưa gió ấy
Giục vô hồng rong-ruổi dăm trường đi?

— Không, anh ơi, anh chẳng từng trông
đấy.
Cảnh thắm sâu trời đất khóc phân ly?

— Khóc phân ly... Nhưng mà... lưu luyến
mãi!

Em dành cho ta lỡ hết công danh!

— Nhưng anh đi bao giờ còn trở lại?
Biết bao giờ, anh hỡi!... Lỡ ngày xanh!

-- Lỡ ngày xanh? Chàng nảo nùng như
thấy,

Cặp môi hồng tàn héo nụ cười tươi!
Nhưng chàng bỗng rùng mình vì cũng thấy
Tên tuổi chàng nát với cỏ cây thối.

Rời từ đây mưa bay vườn Hạnh thăm,
Mái trường đình đầy cả lá ba thu,
Trên khung cửu đêm đêm nàng thồn thức
Thoi ly sầu dệt gấm đề dăng vua.

Anh Thơ

Trả lời đẹp

BÀ THÁI THANH-HOÀ.

— Lốt dăm ở mặt là một chứng bệnh có thể ăn lan rộng mãi được vậy bà nên đi Hanoi hỏi một bác sĩ chuyên môn bệnh ngoài da

CÔ TRẦN KIM PHỤNG SAIGON. — Muốn cho mặt hết những vết thâm đen thì không có một thứ nước hoa nào công hiệu cả. Hãy theo phương pháp này: Rửa mặt bằng eau oxygénée 12 volumes pha với nước lã, mỗi buổi nước 4, 5 litres thì pha 2, 3 thìa soupe eau oxygénée, nếu hạt tiện thì rửa bằng tranh cũng được rồi bôi thứ thuốc này (bôi trước khi đi ngủ, chỉ bôi trên những nốt thâm đen)

Oxyde de zinc	2 gr
Acide salicylique	1 gr
Glycéré d'amidon	20 gr

BÀ THAO THANH HOÀ —

1o) Hãy dùng cùng một phương pháp đã chỉ cho cô Phụng thì hết những nốt thâm, đen. 2o) Những vết nhăn (răn) có ở mặt do nhiều nguyên nhân a) Máu sấu b) Da thiếu bổ dưỡng c) hay ở những nơi nóng quá, như vào bếp luôn chẳng hạn d) Hay bần gặt hoặc ra nắng không đeo kính dăm v.v.

Vậy muốn chữa những vết nhăn: Nếu: vì máu xấu thì nên uống thuốc lọc máu, vì da thiếu bổ dưỡng, nên dùng thứ lait de beauté thật tốt, vì ở chỗ nóng luôn thì mỗi khi ở đó ra, rửa ngay mặt bằng nước lạnh, vì tính bần, nét mặt cau có, nên vui vẻ lên, vì đi nắng nheo mắt thành vết nhăn ở đuôi mắt thì nên mua kính rợp mà đeo. Đồng

thời mỗi ngày phải là những cử động này:

VẾT NHĂN Ở 2 BÊN MÉP

— Sáng sáng bôi lait de beauté vào rồi lấy tay vuốt từ đó trở lên thái-dương vài lần

VẾT NHĂN Ở ĐUÔI MẮT

— Bôi lait de beauté vào vết nhăn rồi vuốt từ phía thái dương xuống mũi.

VẾT NHĂN Ở TRÁN —

Hai tay đè úp vào giữa trán, sẽ vuốt về 2 bên thái dương

VẾT NHĂN Ở MŨI — Vuốt từ trên trở xuống

LỜI DẶN — Chớ bao giờ dùng phấn để lấp vết nhăn thế càng ngày vết nhăn càng xấu!

3) Lên hiệu thuốc tây mua thuốc le « Diable » mà dùng thì khỏi chai chân.

Gia chánh

Tiếp theo trang 4

Bát và rửa trước khi đem dùng phải dội nước sôi và lau kỹ. Máy thứ dùng phải nóng lạnh đều nhau, nếu sốt làm song lần mới đến bữa ăn, lấy vài ba thìa cà phê nước sôi cho lẫn vào vừa dội vừa đánh, sốt khỏi vữa. Nhưng cho nhiều nước sôi quá sốt thành lỏng.

Tất cả sự khéo léo là ở công việc đánh sốt. Ở mấy cửa hàng người pháp người ta thường bán cái battense de la mayonnaise hay cái fouet à œuf để đánh, ít khi hỏng, nhưng đắt tiền. Ta có thể lấy độ mười đoạn chỉ thép thứ vừa, dài bằng ba gang tay, gấp đôi, bẻ khum lại như hình cái lược che bóng đèn điện khỏi vỡ; dùng đầu các chỉ thép, bó chum lại, quấn kỹ làm tay cầm mà đánh cũng tốt lắm. Sốt bằng, nổi va sền sệt là khéo.

Tôi cần nói rõ như thế để các bạn mới tập làm khỏi hỏng.

Món sốt này vật liệu thường có sẵn ở trong nước, không hết bao nhiêu tiền, nên không phải là một món ăn xa xỉ vậy.

ĐỖ-THỊ-HIỆN

NỬA GIỜ VỚI ÔNG BÙI-QUANG-CHIÊU

Chồng, con chị em đã làm vinh diệu cho nước Việt-nam

L.T.S.—Trong một số báo gần đây chúng tôi có thuật một bài của một tờ báo Pháp, nói về cách sinh hoạt của anh em thợ không nghề (O. N. S.) Việt-Nam ở Pháp về những bà vợ, bà mẹ hiền rõ đời sống của chồng, còn lòng chính. Vậy mà chúng tôi cũng vẫn nhận được luôn luôn thư của những bạn phụ nữ hỏi về tin tức của những người thân yêu ấy. Nay nhân ông Bui-quang-Chiêu về nước, bạn đồng-nghiệp Saigon có đến phỏng vấn ông về sự sống của anh em O. N. S. nên chúng tôi lật đặt trích những lời của ông Bui ra đây để trả lời các bạn.

« Thợ O. N. S. gửi qua Pháp cả thảy được 19.000 người. Trong số này người Bắc và Trung kỳ đông hơn người Nam-kỳ. Qua bên ấy, người ta chia 19 ngàn thợ ấy ra nhiều đội, kêu là « légions », ở rải rác nhiều nơi như Marseille, Bordeaux, Toulouse, Bergerac, Lyon, Castelnau-dary, Sorques Clermont-Ferrand, v.v. chỗ ở gần các trại làm khi-giới, đúc súng đạn, chế thuốc súng.

« Ông Tổng trưởng thuộc địa và tổng trưởng lao động thấy có tôi là người Annam, hiểu biết phong tục, cách ăn ở của người Annam, có thể giao tiếp với anh em thợ O. N. S. dễ dàng, liền cậy tôi dự vào những cuộc đi kinh lý thanh tra các trại thợ. Tôi đi cả thảy ba lần. Mục đích để hỏi cho biết anh em thợ Đông-dương muốn gì, cần gì, có thiếu thốn gì không.

— Theo mắt ông trông thấy, thợ thuyền ta ở bên ấy ăn uống được đầy đủ không?

— Lúc đầu mới qua, được ăn uống thật là lo đủ, không thiếu thốn một điều chi. Về sau

nước Pháp bị thất trận, ngoài bị nước Anh phong tỏa. . . . . sự sống ở trại thợ cũng có thiếu thốn chút đỉnh song không lấy gì làm quan trọng. Lúc sau này tôi có xin thêm cho họ gạo thịt, bánh mì.

— Họ làm việc, lương tiền ra làm sao?

— Lúc đi làm, thì cơm nước áo quần, giày tất, dầu đèn, nhà cửa đều được chánh phủ Pháp cung cấp cho cả. Ngoài ra, mỗi ngày đều có ai làm hay không cũng được lĩnh một quan. Và trong lúc làm việc, tùy theo sức làm giỏi hay dở, lại được lĩnh thêm mỗi ngày 2 quan, 3 quan hay 5 quan. Làm không bao lâu mà họ đã dành tiền khá lắm. Nhất là người Bắc và Trung-kỳ họ đã dành tiền gửi về nhà thật nhiều. Nội một miền Bergerac, số thợ lĩnh 2.000 người, mà họ gửi tiền về được trên 320 000 quan.

« Trước khi nước Pháp thất bại, thợ ta giúp việc trong các xưởng đúc khi giới rất đắc lực. Thợ Annam làm việc giỏi lắm. Tôi đi xem khắp mọi nơi, bất kỳ đến chỗ nào, cũng nghe các viên kỹ sư, cai nhà máy ngợi

khen thợ Annam mau biết, làm rất khéo, đảm đảm, dễ dạy. Bên ấy người ta đều mong mỗi Đông-dương gửi qua thêm nhiều thợ O. N. S. nữa.

« Nhưng kể vừa đến ngày đình chiến. Các sở đúc khi giới đóng cửa. Thợ Đông-dương hết việc làm. Tuy nhiên họ cũng chẳng ở không, họ xây qua làm việc khác. Họ kiếm tre đan thùng, rổ, giỏ v.v. đan thật khéo, đem ra bán không biết bao nhiêu. Người Pháp rất hoan nghinh, mua thật nhiều. Lốp khác thì đi đào kinh, vào rừng đốn cây đốt than. Ở Sorques, tôi có lên rừng xem anh em thợ đốn cây.

« Đi đến đâu cũng đều nghe ca tụng sự làm việc giỏi của thợ Annam. Những người thợ O. N. S. tuy phần nhiều dốt nát, nhưng qua đến Pháp họ đã làm cho người Annam được tiếng thơm, có giá trị.

« Ở trong trại, mỗi tuần đều có mở lớp học. Người biết quốc ngữ thì dạy quốc ngữ, người biết chữ tây thì dạy chữ tây cho những người thợ khác học. Nhờ vậy, nhiều người thợ khi đi thì không biết mặt chữ ra sao, mà nay về, tẻ lắm cũng biết được quốc ngữ.

« Trong nhà máy, người ta lựa những người giỏi, có khiếu thông minh cho làm thợ chuyên-môn. Nên trong đám thợ trở về bây giờ, có một số nếu có công việc làm sẽ trở nên những thợ chuyên môn rất giỏi.

— Đám thợ ấy . . . . .

. . . . . họ đã tận tâm cùng mĩ quốc. Mong rằng khi họ về đến nước nhà, chánh phủ sẽ không quên, lo trợ giúp, kiếm việc làm cho họ.»

J. B. ĐỒNG

Cùng các bạn

Chúng tôi xin nhắc những bạn mua báo năm rằng hạn báo của các bạn đã hết từ kỳ trước. Chúng tôi mong các bạn kíp gởi mua hạn mới để giúp tờ báo thân yêu của các bạn được vững bền trong lúc giấy khan mực đắt này.

T. B. Đ. B.

SÁCH BẠCH ĐÁI HÀ

Ta thường gọi là bệnh khí hư rất nguy hiểm nếu không gặp thuốc. Ai bị bệnh này kinh nguyệt cũng thành bất điều người sẽ gầy yếu dần và sinh ra lắm bệnh vặt. Chữa đủ các thứ thuốc không khỏi thường chỉ dùng một hộp SÁCH-BẠCH-ĐÁI HỒNG-KHÊ số 60. Giá 1.000 và một hộp NINH-KHÔN HOÀN SỐ 2. Giá 0.550 đồng ngoài là khỏi.

NHÀ THUỐC HỒNG-KHÊ

75 Hàng-bộ điện thoại 1439
Chi nhánh: 88 phố Huế
điện thoại 755
HANOI TONKIN

PHÒNG TÍCH

CON CHIM

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn uống rồi thì ợ, (ợ hơi hoặc ợ chua) Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường ngao ngán và mỗi một, buồn bã chán tay, bị lâu năm, sắc da vàng, da bụng đầy. Còn nhiều chứng không kể xiết. Một liều thấy dễ chịu ngay.

Liều một bận uống 0.25.
Liều hai bận uống 0.45

VU DINH TAN

An tứ Kim t ền năm 1926
178 bis Lachtray, Haiphong
Đại lý phát hành toàn tỉnh Hanoi
An-Hà 13 Hàng-Mã (Cuivre) Hanoi
Đại lý phát hành khắp Đông-dương, Nam-Tân 100 phố Bonnal Haiphong. Có lính 100 đại lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam Bắc-kỳ, Cao-mên và Lào có treo cái biển tròn.

người cha

(Tiếp theo trang 5)

ngày thi, thỉnh thoảng cần phải đến nhà anh em bạn học tập, như vậy sẽ có kết quả hơn.

Cũng nhiều đêm, chờ khi cụ Ký đã ngồi vào bàn làm việc, chàng lẻn công sau ra, rồi đến khuỷa lại dò lối ấy về, lên gác ngủ.

Cụ Ký vốn tin con, nên không hề biết đến cách hành động man trá của Triệu. Cụ vẫn lom khom hai buổi vác ô đến sở, vẫn cầu thận trọng toán trong công việc chi tiêu, vẫn nặng mang 1 hi vọng rồi rảo ở người con cả : Triệu !

Càng gần ngày thi của Triệu, cụ càng kuáp khởi vui thăm :

— Nó phải đỗ chứ ! Làm gì mà nó chẳng đỗ !

Triệu lại nghĩ khác hẳn, vì chàng tự biết học lực của mình trong vòng mấy tháng nay. Một khi đã nghe theo tiếng gọi cảm dỗ của vật chất để sao nhãng sách đèn thì còn lấy đâu ra lực lượng để đi đến kết quả :

— Hừ, Mãnh bằng ! Mãnh bằng thì làm gì ! Các cụ chỉ đề ý đến mánh bằng ; may sao các cụ lại còn mang sự tin tưởng « học tài thi phận » nó sẽ là một lời cái mánh-liệt cho mình !...

Đêm nay, Triệu về khuya hơn mọi bận. Thằng nhỏ vừa cài xong cái then cổng, thì đồng hồ gõ một tiếng ở phía xa-xa. Là vì chàng ngồi dự, cho đến lúc tan bữa tiệc rượu do chàng và mấy bạn khác — tất nhiên cũng sa-ngã như chàng — tổ chức để thiết đãi vũ-nữ mà họ mới kết thân.

Đến chân cầu thang, trông ra nhà ngoài, chàng nhận thấy cụ Ký còn đương ngồi viết dưới ánh đèn con lù-mù. Chàng lăm bằm :

— Chẳng hôm nay cuối tháng công việc bận nên cụ phải mang sô về nhà làm !...

Đến khi lên giường nằm, Triệu còn mỉm cười tự-phụ đã dè bẹp các bạn về sự được 1 vũ-nữ đẹp nhất nói ra miệng rằng chỉ yêu có chàng (!). Rồi chàng cho rằng những khoái lạc mà vật-chất mang lại cho chàng còn thú vị gấp mấy những tư tưởng hay, nẩy ra được trong một bài văn bàn-luận những lệ luật khó nhớ của hóa học, vật lý học, v... v... Và chàng tự đứng thấy chán cái đời học sinh gặt gao, lúc nào cũng chỉ văn bài, tính toán :

— Mà để làm gì mới được chứ, tra đời sinh-nhai có cần gì đến các cái ấy! Ờ!...

Một cơn khát đến làm đứt đoạn luồng tư tưởng liên-miên. Chàng cố nhịn vì bàn nước lại kê dưới nhà, xuống thì lịch kịch quá :

— Ngộ nhớ « cụ » ngủi thấy hơi rượu, thật nguy !...

Song có lẽ vì chàng đã dùng nhiều rượu quá, nên càng nhìn càng thấy khát già. Bít tắc dĩ phải vùng dậy, rón rén xuống nhà. .

Một bức tranh đơn giản như các nét vẽ thời xưa đập vào thị-quan Triệu: Trên chiếc bàn gỗ mộc, sách vở, nghiên bút bừa bãi ; trong ánh đèn lom

dom, vàng hoe, 1 cái đầu tóc lăm dăm dóm bạc gục trên trang giấy trắng, khế ngáy. Triệu quên cả khát, nhẹ nhàng tiến lại gần bàn. Chàng nói một mình :

— Xem cụ làm gì mà lại ngủ đây thế này !

Chàng ngạc nhiên vì thấy toàn một thứ sách chữ nho rách nát, hàng viết nhỏ li ti. Khử tay cụ Ký để trên một lá thư viết giở bằng quốc-ngữ, Triệu khẽ lật bức thư lên, thì dưới là một tập giấy tây giấy, trang nào cũng một nửa biên chữ nho, một nửa biên quốc-ngữ. Chàng cố nhìn hơi, đứng lặng đọc bức thư. Chàng hiểu đó là thư viết cho ông chủ nhiệm một tờ báo, đại ý nói :

các bản dịch cũng đủ cho dịch giả được lợi hơn đôi chút...

Dưới thư, cụ Ký thiết tha yêu cầu ông chủ nhiệm « lượng tình » trả thêm cho về các bản dịch sắp gửi. Cụ buộc lòng phải tỏ rõ cho lão chủ báo hiểu rằng chỉ vì hoàn cảnh gia-đình túng thiếu, nên cụ mới phải lao-tâm « hồ-tứ » trong mấy tháng nay để kiếm tiền thêm...

Tóm lại, tình những lời lẽ cảm động cốt gọi lòng trắc-ân của lão chủ báo đầu-cơ !...

Thật ai oán !... Thật lam-li !...

Triệu thấy một cảm giác lạnh ngắt rung chuyển toàn thân. Đầu óc chàng choáng váng như người vừa bị miếng

đòn hiểm. Chàng phải vịn vào thành bàn mới khỏi té khụy xuống...

Chàng đã hiểu : Thì ra ngoài công việc sở, đêm đêm cụ Ký còn phải ngồi dịch sách nho — cụ vốn dòng khoa bảng lỡ thời — cho tờ báo nợ cốt mang sự đam ắm lại cho chàng, cho các em chàng. Không quân già nua ! Không ngại nhọc nhằn !...

Trời ơi ! Sự hi-sinh cao quý ấy, to tát ấy, cụ chỉ giữ thầm

— kín trong lòng, mà không hề lộ cho các con biết !... Có lẽ cụ muốn cho các con — nhất là Triệu — được an tâm theo đuổi việc học, khỏi phải băn khoăn lo đến việc nhà, khỏi phải luôn luôn nghĩ ngợi đến sự lao-khổ của cha già ! Theo trong lá thư, thì cụ mới phải làm việc thêm trong vòng mấy tháng nay. Vậy đúng là tại Triệu đã lấy tăng tiền giấy bút hàng tháng ! Hôm nay đây, cụ lại phải hạ mình van xin. năn nỉ lão chủ báo thiếu lương-tâm !... Hẳn là cụ còn muốn năn óc lấy ít giòng cần khăn]thống thiết nữa, nhưng

mệt quá nên ngủ thiếp đi...

— Thế mà ta...

Triệu cố mím môi lại mới khỏi nói 'o lên cái tiếng lòng tự trách.

Phải giữa khi thân phụ chàng tự giết thân trong nỗ lực thì Triệu đem ném đi cái tiền mà chàng kiếm được một cách dễ dãi với cái tiền thân phụ chàng phải cần máu kiếm ra. Không những thế chàng lại còn can phạm một lỗi lầm là đã đánh lừa mỗi hy vọng êm đềm mà cụ Ký nức lòng bởi đã đặt trên đầu chàng. Rồi lúc này hơn lúc nào hết, chàng cảm thấy rõ rệt tội bất hiếu của mình, bất hiếu và đã tự dẫn thân vào truy lạc.

Một hồi bận mênh mông, thăm thía tràn ngập lòng chàng như một con sóng. Bản năng hiền thảo hồn nhiên ở người con, trong một giây phút thiêng liêng, đã quay về con đường cũ, trước sự hy sinh lặng lẽ của người cha! Nó khe khẽ lên tiếng trong tâm-linh Triệu:

— Hồi bận sẽ là thứ hình phạt xứng đáng với anh, còn kịp, còn đủ thời giờ cho anh ăn năn!...

Triệu thấy lòng buồn rưng rưng. Tim chàng như thôi đập, tê đi. Máu chàng như ngừng chảy trong các huyết quản. Rồi, bỗng như tự đuối vô tận, nước mắt chàng cứ tràn ra...

Chàng gục xuống, ôm lấy cổ cha, nức lên những tiếng nức-nở đau-thương chân-thật...

NGỌC-HOÀN

VỚI
20 NĂM KINH NGHIỆM

bà đỡ
NGUYỄN-THỊ-VINH

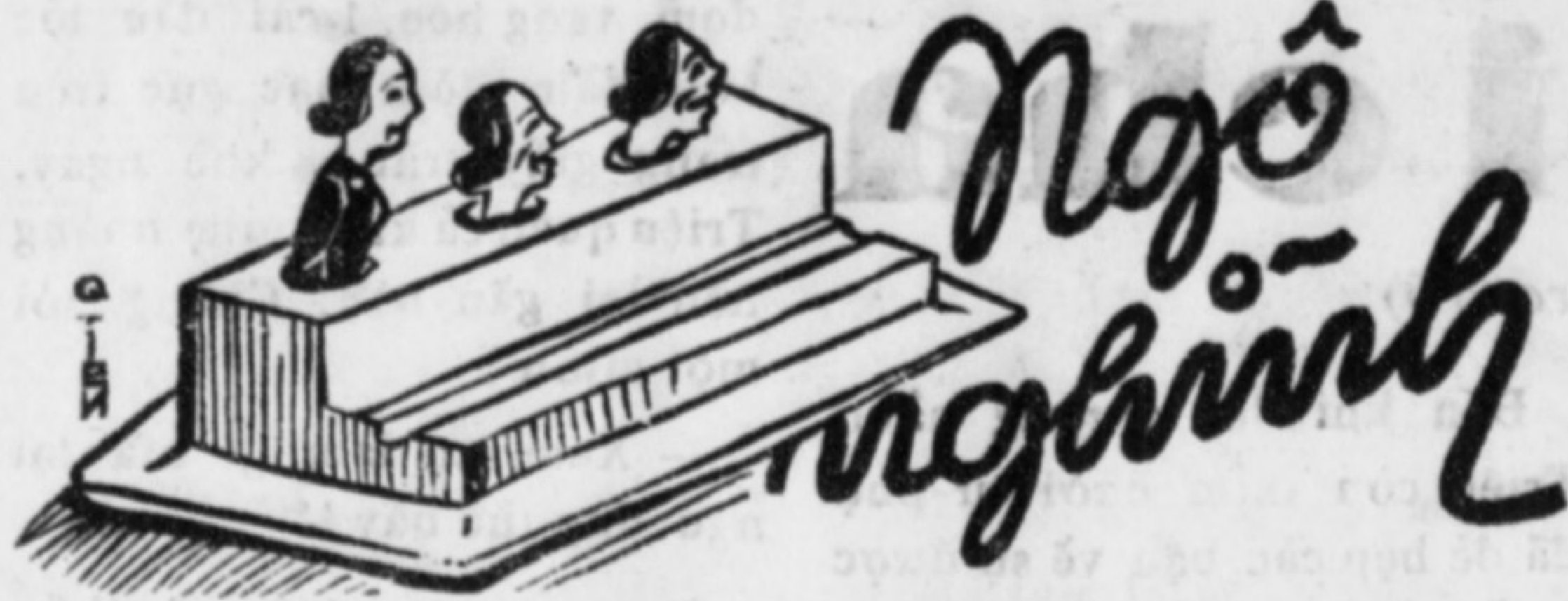
sẽ làm cho các bà được
vừa lòng trong khi sinh nở

NHÀ-HỘ-SINH

20 Grand' Bouddha

(Trước vườn hoa Hàng đậu)

Tel: 1390

Ông vua si-tình

Buổi sáng, trời mới rạng đông. Có Edith Perkins đã giậy và theo lệ thường, mở cửa, ra ngoài bao lơn để tập thể thao. Ánh thái-dương ban mai ấm áp mơn trớn quá! Cô trở nên vui vẻ, miệng hát nho nhỏ một điệu mà cô vẫn ưa. Nhưng chợt tay cô ngừng lại, miệng cô dờ ra. Cô đã trông thấy ở dưới đường, trước cửa nhà cô — ở một phố rất hẻo lánh trong tỉnh Saint-Louis (Missouri) — chàng Melvin F. Miller, một người cùng tỉnh đã nhiều lần đến hỏi cô làm vợ nhưng cô không thuận! Hẳn đã bị cô mắng cho nhiều lần đến để nhục mà hẳn không chừa: hiếp gáp cô đâu là hẳn năn nỉ, lải nhải như thằng ăn mồi xin tiền, để xin tình yêu.

Thấy hẳn dựa gốc cây ngược mắt nhìn cô, cô tự nghĩ: « Thằng quái đến đây làm gì mà sớm thế! » Sau cô chợt hiểu. Cô chỉ tay mắng: « Anh có đi không! Đàn ông gì mà hèn thế! Anh định cho thỏa mắt à! Chẳng khi nào! » Rồi cô lui vào, đóng rập ngay cửa lại. Cô đi rửa mặt, bận quần áo, ăn sáng... chốc chốc cô lại để mắt ngó qua khe cửa: hẳn vẫn chưa đi! Cô tức mình, mở cửa ra lướt nữa, quát tháo rầm rĩ: « Arh Miller, anh có đi không anh bảo tôi! Hừ, chả biết xấu! »

— Tôi ấy à! Tôi không đi, và nếu có không lấy tôi thì tôi quyết không bao giờ đi khỏi đây nửa bước!

Hắn trả lời câu ấy cả quyết quá! Nét mặt hẳn mới rừ tợn làm sao! Có Perkins đâm hoảng, lỗ mắt nhìn, mặt trời đã lên cao, ánh sáng tràn trề, cô thấy rõ Miller không tựa vào gốc cây, mà bị cột chặt vào đấy. Cái giây cột là một sợi xích sắt to tướng quấn khắp mình từ chân đến quá bụng (ở Mỹ vẫn chưa có lệnh tịch thu sắt tuy Mỹ đã găng với Đức và Nhật lắm rồi) Hai đầu xích nối liền vào nhau bằng một cái khóa đồng to tướng. Miller chỉ vào cái khóa bảo cô Perkins rằng: « Tôi vứt cái chìa khóa sống con sông bên cạnh này! Nếu có không lấy tôi thì tôi cam tâm chết khô ở đây! Chết ở trước mắt cô cho cô xuất đời hối hận! Cái sắc tôi người ta có đem chôn đi, nhưng cái cây này còn đó, con sông nọ còn kia, sáng sáng cô nhìn thấy là cô sẽ mất hết hạnh phúc! »

Nhưng cô Perkins nào phải là người dốt. Cô nhún vai mỉm cười rồi đi làm

Buổi chưa về, cô thấy trước cửa nhà cô đông nghịt những người. Miller vẫn đấy. Cô đâm cáu, mắng cho hẳn một hồi rồi lại thân nhiên vào trong nhà dùng cơm. Trời nắng như thiêu, cô không ngủ được! Có 'hắc mắc chỉ sợ Miller chết khát. Buổi chưa cô nhìn hẳn thấy hẳn đã mệt lả! Thằng khốn nạn làm mình khó nghĩ! Chẳng lẽ để nó chết.

Có mắng hẳn một lần nữa rồi lại đi làm. Chiều về, hẳn vẫn đứng đấy. Cô nóng cả

lòng cả ruột. Lũ dầy tờ nó hẳn không ăn uống gì cả! Có lẽ hẳn sắp chết. Có sốt ruột như điên, sau phải gọi điện thoại cho sở cảnh sát. Mấy ông « phú lít » phải cực nhọc lắm mới đập vỡ được cái khóa để đem Miller về giam ở sở cầm. Nhưng hẳn có tội gì mà giam hẳn lâu! Hẳn không trộm cắp, được điên cuồng. Hẳn chỉ vì si! Người ta lại phải thả hẳn ra, hẳn lại đến trối mình vào gốc cây ở trước cửa nhà cô Perkins, có khác là mỗi lần đến sau, hẳn lại tự trối bằng một cái xích sắt to hơn lần trước.

Sau rồi, cô Perkins phải làm một lá đơn thưa Miller tại tòa án, tòa ra lệnh bắt hẳn tổng giam vào ngục... Hẳn bèn nhịn ăn...

Câu chuyện mới đến đây — vì tờ báo Mỹ vừa sang cũng chỉ cho biết có thể — Nào ai giám bảo dân Mỹ không có những truyện tình lãng mạn nào! Và hẳn thứ vua này thế giới cũng phải chịu thua châu Mỹ nổi: vua si tình.

Cô TRINH thuật
theo C. PORTAL
truyện thật 100%.

Mùa Hè

Sắp Tới

Muốn có một đôi giày
vừa ý, nhẹ nhàng,
mát mẻ, xin mời quý
bà, quý cô, lại nhà

QUÊ - HIÊN

36, Phố Hàng-Bò, Hanoi

CHUYÊN MÔN ĐÓNG GIÀY

PHỤ - NỮ ĐÃ NỔI TIẾNG

NÊN ĐỌC

Báo Dân Bà

CHUYỆN RIÊNG

(Tiếp theo trang 2)

tin gì lại có thứ chung tình yêu một lúc cả hai người, yêu cả cô lẫn bạn cô. Một lần, cô biết đã tha thứ, thế cũng đã tỏ cô đại lượng với P. và yêu P. lắm rồi. Vậy mà P. vẫn lén lút đi với bạn cô để cô lại bất gặp lần thứ hai.

Còn sở dĩ chàng bây giờ muốn trở lại với cô, biết đâu không vì chàng đã chán bạn cô, chàng muốn đi tìm một cảm giác mới! Hãy xa chàng ra. Xa ngay. Còn để chàng đeo đuổi hoặc còn để lòng mình vương vít vào đấy tức là làm hại đời mình đó.

CÔ NG. THỊ NGỖ NGẦN LÂM HÀNG SÁO DE PASSAGE À HANOI — Coi bức thư cô viết cho tôi thì cô chẳng ngờ ngần chút nào. còn cô nói chữ tây cô mù tịt, cô không biết tên cái sở của anh cô làm là sở gì, tôi cũng tin cô như thế tuy cô viết chữ De passage à Hanoi có vẻ tây lắm.

Việc anh cô lấy vợ, cô hồ nên lấy người nhà quê hay ngoài tỉnh, ... tôi xin chịu. Người nhà quê như cô còn tỉnh quái bằng trăm vạn người thành thị, mà người thành thị như cô lại thành thị quá. Cô hãy hỏi anh cô nếu cô không nên được tỉnh tò mò. Riêng với

Đã nhận được mandat của quý vị sau đây vậy xin cảm tạ

Ông Phạm - Lê-Ngọc (Yên-Bay) ông Nguyễn-đức-Chiêm (Nam - định) cô Joséphine Ngọc-Hương (Phan-thiết) bà Ng. thị Diệu (Tra-vinh) bà Phan-thị-Sem và cô Phạm-thị-Hoa (Saigon) bà Lê-thị-Tín (Nam-định) cô Loan - Xuân (Saigon) bà Đỗ-thị Phúc-Lam và cô Hàn Bích - Đào (Hải-đương) Librairie Mékong (Vientiane) cô Sang (Bà Rịa) ông Lũy (Mạo-khê) ông Đinh-xuân-Niệm (Vĩnh-yên)

ÔNG NG. ĐỨC CHIÊM (nam-định) -- Xin thành thực cảm ơn ông đã cõ-động giúp bản báo và xin nói để ông biết cô Vũ thị-Tân đã trả tiền cho nhà báo rồi, còn bà Ng. Bích-Thảo chúng tôi mới cho gửi

cô, tôi khuyên cô nên để mặc anh cô tự định liệu lấy việc hôn nhân thì hơn. Can thiệp làm gì vào những việc mà mình còn « ngờ ngẩn » — tôi muốn nó chưa thông thạo.

THU LINH

BÀ NG. THỊ DIỆU (trà-vinh)

-- Hạn báo của bà đã hết từ 19-1-41 và hạn báo mới đến 19-1-42 mới hết. Bà mất những số báo nào xin cho biết sẽ gửi luôn. Đã cho gửi số xuân đến cho bà và đã hết sức cầu thận về sự gửi số ấy

CÔ LOAN XUÂN (gia-định) hạn báo cũ của cô đến 31-5-41 mới hết.

Đình Chánh

Trong bài « Ăn thế nào cho khỏe » đăng ở kỳ trước chữ *épinard* dịch là *giềng tây*, chính là *giền*, thợ sắp làm thêm một chữ *g*. Vậy xin cải chính là *giền* cho đúng nghĩa.

T. B. Đ. B.

Chảy Hội Chùa Hương

ĐỘ TRÌ NHỜ ĐỨC NHƯ LAI

Nhân tới tuần chảy hội chùa hương, bản hiệu có nhận được 1 phong thư của một vị hòa-thượng gửi đến ca tụng thứ RUỘ CHÔI HOA-KỲ của châu Mỹ, hiệu nay thiên hạ đã đồng nhiều thấy công hiệu lắm. Tiếc rằng vị hòa-thượng đó không cho bản hiệu biết người trụ-chi ở cảnh nào. Vậy muốn tỏ dấu cảm ơn hòa-hượng nên bản hiệu xin chép nguyên văn bài thơ tặng ấy ra sau này lên báo để thiện-nam tín-nữ xa gần đồng làm :

Chùa Hương-Tích gần xa chảy hội,
Biết bao người mong tới cảnh tiên,
Ấu chay, năm mộng ư Thiên,
Nước Dương mang tưới ư phiền từ đây,
Phật thường những ra tay tế độ,
Nước CAM LỒ (1) sẵn có từ lâu,
Ghe thay phương pháp nhiệm mầu
HOA-KỲ RUỘ-CHÔI phải cầu đầu xa...
Khí sinh nở vừa soa vừa bóp,
Huyết lưu thông gân cốt rần dần,
Trèo non vượt suối nhọc nhằn
Dùng qua quả thấy tinh thần thanh thoi,
Cảm công đức Như-Lai truyền báo
Chép vài lời tuyên cáo quốc dân
HOA-KỲ RUỘ-CHÔI phải cầu,
Thuốc hay nức tiếng xa gần ngợi khen.

Huyền-Không Thượng-Tăng kính tặng.

(1) Cam-Lồ là Ruợu-Chôi Hoa Kỳ ngày nay

SỰ GÂY ỒM LẠM CHO NGƯỜI TA MAU GIÀ

Chỉ hay uống CỬU-LONG HOÀN

1 viên Cửu-long-hoàn bằng 10 thang thuốc bổ

TONG PHÁT HÀNH BẮC-KỲ, LEO, BẮC TRUNG-KỲ

Établissements VẠN-HÓA — 8 Hàng-Ngang, Hanoi

Có bán thuốc VẠN-BẢO danh tiếng chữa bệnh liệt-dương. Dùng 1 hộp đầu sẽ thấy sớng dậy tấm xuân-tinh ở những người bất-lực. Thứ cho đàn ông, đàn bà khác nhau

Chỉ dùng cho những bạn trai, bạn gái đã trán-nản, thất-vọng

Về tình yêu,
Về mọi việc làm ăn ở đời,
Về việc xã giao ở xã hội,

MỘT SỨC MẠNH THẦN KỲ
MỘT PHƯƠNG PHÁP H.E.U

NGHIỆM

Đề đoạt mục - đích của mình và lập lại cuộc đời sáng-lạng. (Không phải là tưởng số cũng không đề bán một món hàng).

Xin hỏi: GIÁO-SĨ-HOÀNG

Boîte Postale n° 18 à Nha Trang

Bồ phế thánh dược Đại-quang

là một thứ thuốc ho hay có tiếng, bất luận bệnh ho nào, ho hèn, ho nhiệt, ho gió, ho ngày ho đêm, ho có đờm, ho khan, mới ho hay ho đã lâu, uống Bồ Phế Thánh Dược Đại Quang đều kiến hiệu ngay. Nam phụ lão ấu uống đều tốt lắm.

Chai to 0\$80 — chai ni 0\$40 — lọ nhỏ 0\$20
ĐẠI QUANG — 23 Phố Hàng Ngang, Hanoi — Giấy số: 850

HÃY ĐÒI CHO ĐƯỢC:

HÁN VĂN TỰ' HỌC

của ông Nguyễn-văn-Ba sinh viên trường thuốc năm thứ sáu, mới có thể:

- 1) Học chữ nho lãg mộ mình được.
- 2) Học sẽ thành tài trong 6 tháng (6 quyển)
- 3) Biết rõ cả tự nguyên (étymologie), văn phạm (grammaire) thành ngữ (expression) và các điều cần biết trong hán-học xưa nay.

Giảng nghĩa rất rõ ràng minh bạch chưa có phương pháp nào hoàn toàn bằng

Quyển I giấy 120 trang có 32 trang tranh vẽ, bán gần hết (1\$00, ở xa thêm 0\$20 cước phí.)

Sắp ra quyển II, vì gặp lễ Noël, tết Tây và tết Ta thợ nghĩ nên ra trễ ít lâu, xin đọc giả miễn trách

Thư từ và mandat xin gửi cho

M. NGUYỄN VĂN BA

Médecine Université — Hanoi

Imprimerie Lê-Cường 96. Route de Hué Hanoi

— Ai dùng bích-loong cốt sắt mà không biết sự nặng của những sắt tròn.

— Ai làm nhà mà không biết sự nặng của tôn (lôle), sắt cạnh khế (cornière) giằng thép, bù-loong, v. v...

— Ai làm đốc-công, làm thợ mà thường bị lúng túng bởi những công việc ở nhà máy, nên mua ngay quyển

KỸ NGHỆ CẨM-NANG

do Kỹ-Nghệ Tùng Thư xuất bản để làm bùa hộ thân

Mỗi quyển giá 0\$40 — Cước phí: 0\$14

Thư và Mandat:

ÔNG NGUYỄN-HỮU-THĂNG

Trường Kỹ-Nghệ — Hanoi

Ai tìm được

THUỐC HO LAO

Cách này 100 năm cụ Trịnh-hải Long một danh y đã làm sôi nổi nghề y với phương thuốc chữa ho lao, ho ra máu của cụ.

Và hiện nay cháu cụ là ông đốc học Trịnh-văn-Hào đem phương thuốc bí truyền ấy mà giúp đời thì cả ngàn muôn bệnh nhơn sau khi dùng thuốc được lành mạnh đều phải công nhận rằng đó là một phương thuốc bí truyền đời nay không có, vì các bệnh ho lao, ho ra máu đau nặng nhẹ dùng qua cũng lành mạnh. Thuốc có hai thứ (5\$00 và 3\$50). Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông:

Trịnh-văn-Hào Directeur Ecole
Villa N° 110 Rue Vassoinge
Tân-dinh Saigon

ĐỦ CẢ CÁC MẶT HÀNG TO' LỰA

Hàng vận chơn và các thứ hoa mới lạ rất nắn, tesor (đũi) rất đẹp, Xưởng nhà dệt bươm thặng cho người mua buôn lẻ nên giá rất hạ. Các bà lịch-sự muốn dùng hoặc muốn xem hàng để biết công nghệ dệt ở Hà-đông đã tiến bộ đến bậc nào xin mời tới xưởng dệt

NGỌC - DUNG

Số 32, Négrier — Hà-Đông
(Trước chỗ đỗ xe điện)

Chủ nhân rất hân - hạnh tiếp rước các quý khách muốn mua hay xem hàng. Có nhận hàng gửi đi các nơi

ROBERT BEAU

JOAILLIER HANOI HAIPHONG

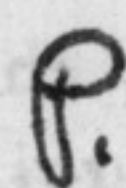
Bán và bảo lĩnh đồng hồ tốt có tiếng:

ROLEX — OMÉGA — JUDEX

và các đồng-hồ chuông

LA VEDETTE

CÙNG CÁC ĐỒ TRANG SỨC

La gérante Lưu-thị-Yến, dite Ti-uy-An

Handwritten signature or mark.